ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 18ης Δεκεμβρίου 2025*

«Προδικαστική παραπομπή – Διανοητική ιδιοκτησία – Κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα – Κανονισμός (ΕΚ) 6/2002 – Άρθρα 4 έως 6 και 14 – Προϋποθέσεις για τη χορήγηση της προστασίας σχεδίου ή υποδείγματος – Νεωτερισμός – Ατομικός χαρακτήρας – Χαρακτηριστικά της εμφάνισης που προκαθορίζονται από τρίτο – Ελευθερία του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος – Έννοια του "ενημερωμένου χρήστη" – Επιρροή των χαρακτηριστικών που συνδέονται με τις τάσεις της μόδας»

Στην υπόθεση C-323/24,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Alicante (εμποροδικείο αριθ. 1 Αλικάντε, Ισπανία) με απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2023, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Μαΐου 2024, στο πλαίσιο της δίκης

Deity Shoes, S.L.

κατά

Mundorama Confort, S.L.,

Stay Design, S.L.,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Jürimäe, πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, Πρόεδρο του Δικαστηρίου, ασκούντα καθήκοντα δικαστή του δευτέρου τμήματος, F. Schalin (εισηγητή), M. Gavalec και Z. Csehi, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Αιμιλίου

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Deity Shoes, S.L., εκπροσωπούμενη από τους J. E. Martín Álvarez, abogado, και P. Moxica Pruneda, procurador,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις A. Manzaneque Valverde και P. Němečková,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 19ης Ιουνίου 2025,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 4 έως 6 του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα (ΕΕ 2002, L 3, σ. 1), ερμηνευόμενων υπό το πρίσμα του άρθρου 14 του κανονισμού.

2 Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, της Deity Shoes, S.L. και, αφετέρου, της Mundorama Confort, S.L. και της Stay Design, S.L. σχετικά με αγωγή λόγω προσβολής καταχωρισμένων και μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων που αφορούν πλείονα μοντέλα υποδημάτων, καθώς και σχετικά με ανταγωγή για την κήρυξη της ακυρότητας των εν λόγω σχεδίων ή υποδειγμάτων.

Το νομικό πλαίσιο

3 Ο κανονισμός 6/2002 τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/2822 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2024 (ΕΕ L, 2024/2022). Εντούτοις, λαμβανομένου υπόψη του χρόνου των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα του κανονισμού 6/2002 ως είχε αρχικώς.

4 Οι αιτιολογικές σκέψεις 7, 14 και 19 του κανονισμού 6/2002 έχουν ως εξής:

«(7) Η ενισχυμένη προστασία της βιομηχανικής αισθητικής έχει ως αποτέλεσμα όχι μόνο να προάγει τη συμβολή μεμονωμένων δημιουργών ώστε να καθιερωθεί η υπεροχή της Κοινότητας στον τομέα αυτό, αλλά επίσης ενθαρρύνει την καινοτομία και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τις επενδύσεις στην παραγωγή τους.

[…]

(14) Η εκτίμηση του κατά πόσον ένα σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ατομικό χαρακτήρα θα πρέπει να βασίζεται στο κατά πόσο η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφέρει από αυτήν που του προκαλεί οποιοδήποτε άλλο από το σύνολο των υπαρχόντων σχεδίων ή υποδειγμάτων, λαμβανομένης υπόψη της φύσης του προϊόντος στο οποίο έχει εφαρμοσθεί ή ενσωματωθεί το σχέδιο ή το υπόδειγμα, και, ιδίως, του βιομηχανικού κλάδου στον οποίο εντάσσεται και του βαθμού της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος.

[…]

(19) Για να είναι έγκυρο, το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα θα πρέπει να εγκρίνεται μόνο εφόσον είναι νέο, και εφόσον διαθέτει ατομικό χαρακτήρα σε σύγκριση με άλλα σχέδια και υποδείγματα.»

5 Σύμφωνα με τους ορισμούς που περιέχει το άρθρο 3 του κανονισμού, ως «σχέδιο ή υπόδειγμα» νοείται «η εικόνα την οποία παρουσιάζει το σύνολο ή μέρος ενός προϊόντος η οποία προκύπτει από τα χαρακτηριστικά του, και ιδίως από τη γραμμή, το περίγραμμα, το χρώμα, το σχήμα, την υφή ή/και τα υλικά του ίδιου του προϊόντος ή/και της διακόσμησης που φέρει».

6 Το άρθρο 4 του κανονισμού 6/2002, το οποίο φέρει τον τίτλο «Προϋποθέσεις προστασίας», ορίζει στην παράγραφο 1:

«Το σχέδιο ή υπόδειγμα προστατεύεται ως κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα εφόσον είναι νέο και έχει ατομικό χαρακτήρα.»

7 Κατά το άρθρο 5 του ίδιου κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Νεωτερισμός»:

«1. Ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται νέο εάν δεν έχει [γνωστοποιηθεί] στο κοινό ταυτόσημο σχέδιο ή υπόδειγμα:

α) στην περίπτωση μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, πριν από την ημερομηνία κατά την οποία το σχέδιο ή το υπόδειγμα για το οποίο διεκδικείται προστασία [γνωστοποιήθηκε] για πρώτη φορά στο κοινό,

β) στην περίπτωση καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για την καταχώριση ή, αν διεκδικείται προτεραιότητα, πριν από την ημερομηνία προτεραιότητας.

2. Τα σχέδια ή υποδείγματα λογίζονται ως ταυτόσημα αν τα χαρακτηριστικά τους διαφέρουν μόνο σε επουσιώδεις λεπτομέρειες.»

8 Το άρθρο 6 του κανονισμού 6/2002, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ατομικός χαρακτήρας», ορίζει τα εξής:

«1. Ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται ότι παρουσιάζει ατομικό χαρακτήρα εάν η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο καταναλωτή διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που προκαλεί στον εν λόγω καταναλωτή κάθε σχέδιο ή υπόδειγμα που έχει [γνωστοποιηθεί] στο κοινό:

α) στην περίπτωση μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, πριν από την ημερομηνία κατά την οποία το σχέδιο ή το υπόδειγμα για το οποίο διεκδικείται προστασία [γνωστοποιήθηκε] για πρώτη φορά στο κοινό,

β) στην περίπτωση καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για την καταχώριση ή, εάν διεκδικείται προτεραιότητα, πριν από την ημερομηνία προτεραιότητας.

2. Προκειμένου να εκτιμηθεί ο ατομικός χαρακτήρας, λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος.»

9 Το άρθρο 14 του κανονισμού, το οποίο τιτλοφορείται «Δικαίωμα επί κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος», ορίζει στην παράγραφο 1 τα ακόλουθα:

«Δικαίωμα σε κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ο δημιουργός ή ο εξ αυτού έλκων δικαίωμα.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

10 Η εταιρία Deity Shoes είναι δικαιούχος πλειόνων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων που απεικονίζουν υποδήματα. Τα σχέδια ή υποδείγματά της καθορίζονται βάσει καταλόγων κινεζικών εμπορικών εταιριών, οι οποίοι καθιστούν δυνατή την εξατομίκευση, σύμφωνα με προκαθορισμένους καταλόγους, των διαφόρων συστατικών στοιχείων του υποδήματος, όπως είναι το χρώμα, το υλικό, καθώς και η θέση των πορπών, των κορδονιών και άλλων διακοσμητικών στοιχείων.

11 Στις 10 Δεκεμβρίου 2021 η Deity Shoes άσκησε ενώπιον του Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Alicante (εμποροδικείου αριθ. 1 Αλικάντε, Ισπανία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου, αγωγή λόγω προσβολής πλειόνων καταχωρισμένων και μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων, τα οποία αφορούν διάφορα μοντέλα υποδημάτων, κατά της Mundorama Confort και της Stay Design.

12 Στις 12 Απριλίου 2022 η Mundorama Confort και η Stay Design άσκησαν ανταγωγή με αίτημα την κήρυξη της ακυρότητας των επίμαχων σχεδίων ή υποδειγμάτων. Οι αντενάγουσες της κύριας δίκης υποστηρίζουν ότι τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα δεν παρουσιάζουν καμία καινοτομία, καθόσον η Deity Shoes διαθέτει απλώς στο εμπόριο προϊόντα προσφερόμενα από τις κινεζικές εμπορικές εταιρίες. Οι αντενάγουσες της κύριας δίκης εκτιμούν ότι τα εν λόγω σχέδια ή υποδείγματα δεν πληρούν τις προϋποθέσεις σχετικά με τον νεωτερισμό και τον ατομικό χαρακτήρα, όπως αυτές απαιτούνται αντιστοίχως στα άρθρα 5 και 6 του κανονισμού 6/2002.

13 Στις 24 Μαΐου 2022 η Deity Shoes αντέκρουσε την ανταγωγή.

14 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, κατ’ αρχάς, ότι τα χαρακτηριστικά της εμφάνισης των υποδειγμάτων που εμπορεύεται η Deity Shoes προκαθορίζονται, ως επί το πλείστον, από τα υποδείγματα που προτείνουν οι προμηθευτές της, ήτοι οι κινεζικές εμπορικές εταιρίες, και, κατά συνέπεια, οι τροποποιήσεις που επέρχονται στα υποδείγματα είναι απλώς περιστασιακές και δευτερεύουσας σημασίας. Επιπλέον, οι επίμαχες τροποποιήσεις προτείνονται και αυτές από τις κινεζικές εμπορικές εταιρίες με βάση συστατικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους καταλόγους τους.

15 Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται υπό ποιες προϋποθέσεις ένα σχέδιο ή υπόδειγμα, το οποίο είναι προϊόν μιας τέτοιας δημιουργικής διαδικασίας, θα μπορούσε να τύχει της προστασίας που παρέχει ο κανονισμός 6/2002 στα κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα. Με άλλα λόγια, ζητεί να διευκρινιστεί εάν, για τους σκοπούς της προστασίας αυτής, το σχέδιο ή υπόδειγμα πρέπει να είναι προϊόν γνήσιας δημιουργικής δραστηριότητας κατόπιν ιδιαίτερης διανοητικής προσπάθειας του δικαιούχου του.

16 Εν συνεχεία, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η Deity Shoes δραστηριοποιείται σε κλάδο στον οποίο η τιμή και ο όγκος διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο και, κατά συνέπεια, το περιθώριο ελιγμών των δημιουργών είναι περιορισμένο. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι κάθε τροποποίηση ή εξατομίκευση των σχεδίων ή υποδειγμάτων που περιέχονται στους καταλόγους των προμηθευτών αυξάνει το κόστος, μια εταιρία όπως η Deity Shoes δεν έχει κίνητρο να προβεί σε σημαντικές τροποποιήσεις σε σχέση με τα βασικά υποδείγματα υποδημάτων που παρουσιάζονται στους καταλόγους αυτούς.

17 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι τα σχέδια ή υποδείγματα που προτείνει η Deity Shoes ακολουθούν τις γνωστές τάσεις της μόδας, γεγονός που, ελλείψει επενδύσεων στην καινοτομία, καθιστά δυνατή την εμπορία τους σε μεγάλες ποσότητες και σε χαμηλές τιμές στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

18 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, επομένως, εάν μπορεί να θεωρηθεί ότι οι τάσεις της μόδας περιορίζουν επίσης την ελευθερία του δημιουργού, με αποτέλεσμα ελάσσονος σημασίας διαφορές μεταξύ, αφενός, ενός ή περισσότερων προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων και, αφετέρου, του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος να αρκούν ώστε το εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα να προκαλεί διαφορετική συνολική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη και, ως εκ τούτου, να έχει ατομικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού 6/2002.

19 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Alicante (εμποροδικείο αριθ. 1 Αλικάντε) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Προκειμένου ένα σχέδιο ή υπόδειγμα να υπαχθεί στο καθεστώς προστασίας του κανονισμού [6/2002] είναι αναγκαίο να υφίσταται πραγματική δραστηριότητα σχεδιασμού κατά τρόπον ώστε το σχέδιο ή το υπόδειγμα να είναι αποτέλεσμα της διανοητικής προσπάθειας του δημιουργού του; Υπό την έννοια αυτή, μπορεί να θεωρηθεί πραγματική δραστηριότητα σχεδιασμού ο συνδυασμός εξαρτημάτων βάσει υποδειγμάτων των οποίων τα χαρακτηριστικά εμφανίσεως έχουν ως επί το πλείστον προκαθοριστεί από εμπορικές εταιρίες, με αποτέλεσμα οι τροποποιήσεις συγκεκριμένων στοιχείων να πρέπει να θεωρούνται μεμονωμένες και δευτερεύουσας σημασίας;

2) Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, μπορεί να θεωρηθεί ότι το σύνολο ή μέρος των χαρακτηριστικών εμφανίσεως ενός προϊόντος που προκύπτει κατόπιν προσαρμογής των σχεδίων ή υποδειγμάτων που προσφέρουν κινεζικές εμπορικές εταιρίες μέσω των καταλόγων τους έχουν ατομικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού [6/2002], όταν ο δικαιούχος του σχεδίου ή υποδείγματος εξαντλεί τη δραστηριότητά του στην εμπορία των εν λόγω σχεδίων ή υποδειγμάτων εντός [του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ)] χωρίς τη διενέργεια τροποποιήσεων ή με μεμονωμένες τροποποιήσεις επιμέρους εξαρτημάτων (όπως πελμάτων, πριτσινιών, κορδονιών, πορπών) και τα χαρακτηριστικά εμφανίσεως προκαθορίζονται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους από τις εμπορικές εταιρίες; Για τους σκοπούς αυτούς, έχει σημασία το γεγονός ότι ούτε τα εν λόγω εξαρτήματα έχουν σχεδιαστεί από τον [δικαιούχο του σχεδίου ή υποδείγματος], αλλά προσφέρονται από τις ίδιες τις εμπορικές εταιρίες βάσει του καταλόγου τους;

3) Έχει το άρθρο 14 του κανονισμού [6/2002] την έννοια ότι μπορεί να θεωρηθεί δημιουργός σχεδίου ή υποδείγματος ένα πρόσωπο το οποίο, βασιζόμενο σε σχέδιο ή υπόδειγμα που περιλαμβάνεται σε καταλόγους εμπορικής εταιρίας, προσαρμόζει απλά και μόνον το προηγούμενο αυτό σχέδιο ή υπόδειγμα τροποποιώντας εξαρτήματα τα οποία προσφέρονται από την εμπορική εταιρία και δεν αποτέλεσαν αντικείμενο σχεδιασμού από [τον δικαιούχο του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος]; Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να πιστοποιείται ορισμένος βαθμός προσαρμογής, ώστε να αποδεικνύεται ότι η τελική μορφή του σχεδίου ή υποδείγματος αποκλίνει σημαντικά από το αρχικό σχέδιο ή υπόδειγμα προκειμένου [το πρόσωπο αυτό να μπορεί να διεκδικήσει την ιδιότητα του δημιουργού];

4) Με την επιφύλαξη των ανωτέρω, σε μια περίπτωση όπως η παρούσα, δεδομένων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των υποδημάτων που σχεδιάζονται με βάση τα δειγματολόγια των [εμπορικών εταιριών] και, στο μέτρο που η δραστηριότητα “σχεδιασμού” περιορίζεται στην επιλογή προϋφιστάμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων βάσει δειγματολογίου και, ενδεχομένως, στην παραλλαγή ορισμένων στοιχείων τους βάσει του καταλόγου τον οποίο προτείνει η ίδια η [εμπορική εταιρία], σύμφωνα με τις τάσεις της μόδας, μπορεί να εννοηθεί ότι οι εν λόγω τάσεις: α) περιορίζουν την ελευθερία του δημιουργού υπό την έννοια ότι μικρές διαφοροποιήσεις μεταξύ του καταχωρισμένου (ή μη καταχωρισμένου) σχεδίου ή υποδείγματος και έτερου τοιούτου αρκούν για να δημιουργήσουν διαφορετική συνολική εντύπωση ή, αντιθέτως, β) επηρεάζουν τον ατομικό χαρακτήρα του καταχωρισμένου (ή μη καταχωρισμένου) σχεδίου ή υποδείγματος υπό την έννοια ότι τα εν λόγω στοιχεία ή εξαρτήματα καθίστανται ήσσονος σημασίας για τη συνολική εντύπωση που προκαλούν στον ενημερωμένο χρήστη σε σύγκριση με άλλο σχέδιο, στον βαθμό που προκύπτουν από γνωστές τάσεις της μόδας;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου και του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος

20 Προκαταρκτικώς, υπογραμμίζεται ότι το αιτούν δικαστήριο δεν αναφέρθηκε μεν τυπικώς, με το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, στο άρθρο 14 του κανονισμού 6/2002, πλην όμως το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να του παράσχει όλα τα στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που μπορεί να είναι χρήσιμα για την εκδίκαση της υπόθεσης της οποίας έχει επιληφθεί, ανεξαρτήτως του αν το αιτούν δικαστήριο έχει κάνει σχετική μνεία κατά τη διατύπωση του ερωτήματός του (πρβλ. αποφάσεις της 29ης Νοεμβρίου 1978, Redmond, 83/78, EU:C:1978:214, σκέψη 26, και της 29ης Ιουλίου 2024, Alchaster, C-202/24, EU:C:2024:649, σκέψη 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

21 Συναφώς, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς το περιεχόμενο των προϋποθέσεων υπό τις οποίες προστατεύεται σχέδιο ή υπόδειγμα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 του κανονισμού 6/2002. Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να αποσαφηνιστεί η κατά το άρθρο 5 του κανονισμού προϋπόθεση περί νεωτερισμού και η κατά το άρθρο 6 του κανονισμού προϋπόθεση περί ατομικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ειδικότερα εάν, για να αναγνωριστεί η ιδιότητα του «δημιουργού» κατά την έννοια του άρθρου 14 του κανονισμού 6/2002, είναι αναγκαίο να αποδεικνύεται ορισμένος βαθμός εξατομίκευσης βάσει του οποίου να μπορεί να καταδειχθεί ότι η τελική εικόνα του σχεδίου ή υποδείγματος διαφέρει σημαντικά από το προγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στον κατάλογο της εμπορικής εταιρίας.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, γίνεται δεκτό ότι, με το πρώτο και το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ’ ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν ο κανονισμός 6/2002, και ειδικότερα τα άρθρα του 4 έως 6, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 14 του κανονισμού, έχουν την έννοια ότι, για να τύχει της προστασίας που παρέχεται σε κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, ο δικαιούχος ή ο δημιουργός του σχεδίου ή υποδείγματος οφείλει να αποδείξει, πέραν της συνδρομής των προϋποθέσεων περί νεωτερισμού και ατομικού χαρακτήρα, ότι το σχέδιο ή υπόδειγμα είναι προϊόν ενός ελάχιστου βαθμού δημιουργικής δραστηριότητας.

23 Υπενθυμίζεται προκαταρκτικώς ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3, στοιχείο α′, του κανονισμού 6/2002, ως σχέδιο ή υπόδειγμα νοείται «η εικόνα την οποία παρουσιάζει το σύνολο ή μέρος ενός προϊόντος η οποία προκύπτει από τα χαρακτηριστικά του, και ιδίως από τη γραμμή, το περίγραμμα, το χρώμα, το σχήμα, την υφή ή/και τα υλικά του ίδιου του προϊόντος ή/και της διακόσμησης που φέρει». Επομένως, στο πλαίσιο του συστήματος που προβλέπει ο κανονισμός, το καθοριστικό στοιχείο ενός σχεδίου ή υποδείγματος είναι η εικόνα (απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2021, Ferrari, C-123/20, EU:C:2021:889, σκέψη 30 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

24 Πρώτον, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 19 του ίδιου κανονισμού, το σχέδιο ή υπόδειγμα προστατεύεται ως κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα εφόσον είναι νέο και έχει ατομικό χαρακτήρα.

25 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, σχετικά με τον νεωτερισμό, το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 ορίζει ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται νέο εάν δεν έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό ταυτόσημο σχέδιο ή υπόδειγμα, στην περίπτωση μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, πριν από την ημερομηνία κατά την οποία το σχέδιο ή το υπόδειγμα για το οποίο διεκδικείται προστασία γνωστοποιήθηκε για πρώτη φορά στο κοινό ή, στην περίπτωση καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για την καταχώριση του σχεδίου ή υποδείγματος για το οποίο ζητείται προστασία ή, αν διεκδικείται προτεραιότητα, πριν από την ημερομηνία προτεραιότητας.

26 Όσον αφορά τη δεύτερη προϋπόθεση, σχετικά με τον ατομικό χαρακτήρα σχεδίου ή υποδείγματος, από την αιτιολογική σκέψη 14 του κανονισμού προκύπτει ότι η εκτίμηση του κατά πόσον ένα σχέδιο ή υπόδειγμα έχει τέτοιο χαρακτήρα θα πρέπει να βασίζεται στο κατά πόσον η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφέρει από αυτήν που του προκαλεί οποιοδήποτε άλλο από το σύνολο των υπαρχόντων σχεδίων ή υποδειγμάτων, λαμβανομένης υπόψη της φύσης του προϊόντος στο οποίο έχει εφαρμοσθεί ή ενσωματωθεί το σχέδιο ή το υπόδειγμα, και, ιδίως, του βιομηχανικού κλάδου στον οποίο εντάσσεται και του βαθμού της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού προβλέπει ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται ότι πληροί την προϋπόθεση αυτή εάν η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που προκαλεί στον εν λόγω χρήστη κάθε σχέδιο ή υπόδειγμα που έχει γνωστοποιηθεί στο κοινό. Προκειμένου να εκτιμηθεί ο χαρακτήρας αυτός, το άρθρο 6, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού διευκρινίζει ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος.

27 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, αναλόγως του βαθμού ελευθερίας που διαθέτει ο δημιουργός προκειμένου να αναπτύξει την εμφάνιση ενός προϊόντος, λαμβανομένων υπόψη των τεχνικών περιορισμών που το επηρεάζουν, απαιτείται ένας κατά το μάλλον ή ήττον σημαντικός βαθμός διαφοροποίησης προκειμένου να διαπιστωθεί ότι το σχέδιο ή υπόδειγμα προκαλεί διαφορετική συνολική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη. Επομένως, όταν η ελευθερία του δημιουργού περιορίζεται από μεγάλο αριθμό χαρακτηριστικών της εμφάνισης του επίμαχου προϊόντος ή μέρους προϊόντος τα οποία υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του εν λόγω προϊόντος ή μέρους προϊόντος, η ύπαρξη ελάσσονος σημασίας διαφορών μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων μπορεί να αρκεί για να δημιουργηθεί

στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση [πρβλ. απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2025, LEGO (Έννοια του ενημερωμένου χρήστη σχεδίου ή υποδείγματος), C-211/24, EU:C:2025:648, σκέψη 52].

28 Ο νομοθέτης της Ένωσης, αναφερόμενος στον βαθμό ελευθερίας του δημιουργού στο άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002, θέλησε να λαμβάνεται υπόψη, προκειμένου να εκτιμάται η συνολική εντύπωση που προκαλεί το σχέδιο ή υπόδειγμα, αυτός ο βαθμός ελευθερίας κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος, καθόσον ο βαθμός ελευθερίας μπορεί να περιστέλλεται από τεχνικούς ή κανονιστικούς περιορισμούς. Αντιθέτως, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν απαίτησε, προκειμένου το σχέδιο ή υπόδειγμα να τύχει της προστασίας που παρέχουν τα άρθρα 4 έως 6 του κανονισμού, να αποδεικνύεται, πέραν της συνδρομής των προϋποθέσεων περί νεωτερισμού και ατομικού χαρακτήρα, ότι το εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα προκύπτει από έναν ελάχιστο βαθμό δημιουργικής δραστηριότητας.

29 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 22 και 23 των προτάσεών του, η προστασία σχεδίου ή υποδείγματος διαφέρει ως προς το σημείο αυτό από την προστασία των «έργων» κατά την έννοια της οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ 2001, L 167, σ. 10). Πράγματι, ενώ η έννοια του «έργου» προϋποθέτει την ύπαρξη πρωτότυπου αντικειμένου το οποίο αντανακλά την προσωπικότητα του δημιουργού του, εκδηλώνοντας τις ελεύθερες και δημιουργικές επιλογές του, η προστασία των σχεδίων και υποδειγμάτων αποσκοπεί στην προστασία αντικειμένων τα οποία, μολονότι είναι νέα και εξατομικευμένα, έχουν χρηστικό χαρακτήρα και προορίζονται για μαζική παραγωγή (πρβλ. απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2019, Cofemel, C-683/17, EU:C:2019:721, σκέψεις 29, 30 και 50).

30 Ως εκ τούτου, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 25 και 26 των προτάσεών του, οι δύο προϋποθέσεις που υπομνήσθηκαν στη σκέψη 24 της παρούσας απόφασης συνεπάγονται μόνον τη σύγκριση μεταξύ, αφενός, του συνόλου των υφιστάμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων και, αφετέρου, του σχεδίου ή υποδείγματος του οποίου ζητείται η προστασία ως κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, δεδομένου ότι το καθεστώς των κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το προϊόν στον ενημερωμένο χρήστη και όχι σε έναν ελάχιστο βαθμό δημιουργικής δραστηριότητας εκ μέρους του δημιουργού.

31 Επομένως, από τα άρθρα 4 έως 6 του κανονισμού 6/2002 δεν προκύπτει ότι απαιτούνται και άλλες πρόσθετες προϋποθέσεις στο πλαίσιο της προστασίας που παρέχει ο εν λόγω κανονισμός, όπως αυτή που αφορά την απόδειξη ενός ελάχιστου βαθμού δημιουργικής δραστηριότητας.

32 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002 προβλέπει ότι δικαίωμα σε κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ο «δημιουργός» ή ο εξ αυτού έλκων δικαίωμα δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να θεσπίσει μία πρόσθετη προϋπόθεση σχετική με την απόδειξη ενός ελάχιστου βαθμού δημιουργικής δραστηριότητας, προκειμένου να αναγνωριστεί η προστασία που παρέχουν τα άρθρα 4 έως 6 του κανονισμού. Πράγματι, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 31 των προτάσεών του, ο όρος «δημιουργός» της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του κανονισμού 6/2002 ασκεί επιρροή μόνο για να καθοριστεί σε ποιο πρόσωπο ή οντότητα θα παρασχεθεί η προστασία για το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα.

33 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο και στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 6/2002, και ειδικότερα τα άρθρα του 4 έως 6, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 14 του κανονισμού, έχουν την έννοια ότι, για να τύχει της προστασίας που παρέχεται σε κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, ο δικαιούχος ή ο δημιουργός του σχεδίου ή υποδείγματος δεν οφείλει να αποδείξει, πέραν της συνδρομής των προϋποθέσεων περί νεωτερισμού και ατομικού χαρακτήρα, ότι το σχέδιο ή υπόδειγμα είναι προϊόν ενός ελάχιστου βαθμού δημιουργικής δραστηριότητας.

Επί του δευτέρου και του τετάρτου προδικαστικού ερωτήματος

34 Με το δεύτερο και το τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 6 του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι, αφενός, το γεγονός ότι σχέδια ή υποδείγματα έχουν χαρακτηριστικά εμφάνισης τα οποία έχουν προκαθοριστεί από υπόδειγμα το οποίο προτείνεται στον δημιουργό των εν λόγω σχεδίων ή υποδειγμάτων βάσει του καταλόγου ενός προμηθευτή και ότι οι τροποποιήσεις που επιφέρει ο δημιουργός στα εν λόγω σχέδια ή υποδείγματα είναι απλώς περιστασιακές και αφορούν συστατικά στοιχεία τα οποία προτείνονται από τον προμηθευτή, μπορεί, αφ' εαυτού, να αποκλείσει την αναγνώριση του ατομικού χαρακτήρα των σχεδίων ή υποδειγμάτων, κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού.

35 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, αφετέρου, εάν το άρθρο 6 του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι οι τάσεις της μόδας είναι ικανές να περιορίσουν τον βαθμό ελευθερίας του δημιουργού, κατά τρόπον ώστε ελάσσονος σημασίας διαφορές μεταξύ ενός ή περισσότερων προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων και του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος να αρκούν για να δημιουργήσει το εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα διαφορετική συνολική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη από εκείνη που δημιουργούν τα προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα και, επομένως, για να έχει ατομικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 6, ή εάν, αντιθέτως, τα χαρακτηριστικά ενός σχεδίου ή υποδείγματος που προκύπτουν από τέτοιες τάσεις έχουν ενδεχομένως μικρότερη σημασία για τη συνολική εντύπωση την οποία δημιουργεί το σχέδιο ή υπόδειγμα στον ενημερωμένο χρήστη.

36 Όσον αφορά, πρώτον, την εκτίμηση του ατομικού χαρακτήρα του κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, κατά το άρθρο 6 του κανονισμού 6/2002, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το άρθρο αυτό έχει την έννοια ότι, προκειμένου να γίνει δεκτό ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ατομικό χαρακτήρα, πρέπει η συνολική εντύπωση την οποία προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη να είναι διαφορετική από εκείνη την οποία προκαλούν στον εν λόγω χρήστη ένα ή περισσότερα προγενέστερα μεμονωμένα σχέδια ή υποδείγματα και όχι από εκείνη την οποία του προκαλεί συνδυασμός μεμονωμένων στοιχείων αντλούμενων από περισσότερα προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα (απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2021, Ferrari, C-123/20, EU:C:2021:889, σκέψη 46 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

37 Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει επισημάνει ότι η έννοια του «ατομικού χαρακτήρα», κατά το άρθρο 6 του κανονισμού 6/2002, δεν ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ του σχεδίου ή υποδείγματος προϊόντος και των σχεδίων ή υποδειγμάτων των μερών από τα οποία αποτελείται, αλλά τη σχέση μεταξύ αυτών των σχεδίων ή υποδειγμάτων και άλλων προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων (απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2021, Ferrari, C-123/20, EU:C:2021:889, σκέψη 47).

38 Επομένως, ένα κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα μπορεί να αποτελείται από διαφορετικά προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα, εφόσον, εξεταζόμενο μεμονωμένα, το σχέδιο ή υπόδειγμα που προκύπτει δεν προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη την ίδια συνολική εντύπωση με εκείνη

που δημιουργούν τα προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα. Τούτο επιβεβαιώνεται επίσης από το γεγονός ότι η προστασία που παρέχει ο κανονισμός 6/2002 σε κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα δεν απαιτεί, όπως προκύπτει από τη σκέψη 33 της παρούσας απόφασης, ο δικαιούχος ή ο δημιουργός του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος να αποδείξει, πέραν της συνδρομής των προϋποθέσεων περί νεωτερισμού και ατομικού χαρακτήρα, ότι αυτό το σχέδιο ή υπόδειγμα είναι προϊόν ενός ελάχιστου βαθμού δημιουργικής δραστηριότητας.

39 Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, τα επίμαχα σχέδια ή υποδείγματα έχουν χαρακτηριστικά εμφάνισης τα οποία προκαθορίζονται από τα υποδείγματα που προτείνονται στον δημιουργό των εν λόγω σχεδίων ή υποδειγμάτων με τους καταλόγους των προμηθευτών και ότι οι τροποποιήσεις που επιφέρει στα εν λόγω σχέδια ή υποδείγματα ο δημιουργός τους είναι απλώς περιστασιακές και αφορούν συστατικά στοιχεία τα οποία προτείνουν οι προμηθευτές δεν μπορεί, αφ' εαυτού, να αποκλείσει την αναγνώριση του ατομικού χαρακτήρα των σχεδίων ή υποδειγμάτων, κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού 6/2002.

40 Δεύτερον, τίθεται το ζήτημα εάν, στο πλαίσιο αυτό, οι τάσεις της μόδας μπορούν να επηρεάσουν τον βαθμό ελευθερίας του δημιουργού κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν ελάσσονος σημασίας διαφορές μεταξύ, αφενός, ενός ή περισσότερων προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων και, αφετέρου, του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος να αρκούν ώστε το επίμαχο σχέδιο ή υπόδειγμα να προκαλέσει στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση από εκείνη που προκαλούν τα προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα ή εάν, αντιθέτως, τα στοιχεία που προκύπτουν από τις τάσεις αυτές έχουν ενδεχομένως μικρότερη σημασία για τη συνολική εντύπωση που προκαλείται στον ενημερωμένο χρήστη.

41 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 27 της παρούσας απόφασης, όταν η ελευθερία του δημιουργού περιορίζεται από μεγάλο αριθμό χαρακτηριστικών της εμφάνισης του επίμαχου προϊόντος ή μέρους προϊόντος τα οποία υπαγορεύονται αποκλειστικώς από την τεχνική λειτουργία του εν λόγω προϊόντος ή μέρους προϊόντος, η ύπαρξη ελάσσονος σημασίας διαφορών μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων μπορεί να αρκεί για να δημιουργηθεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση [πρβλ. απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2025, LEGO (Έννοια του ενημερωμένου χρήστη σχεδίου ή υποδείγματος), C-211/24, EU:C:2025:648, σκέψη 52].

42 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, όπως επισήμανε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 48 των προτάσεών του, τα χαρακτηριστικά που συνδέονται με τις τάσεις της μόδας διαφέρουν από εκείνα που συνδέονται με την τεχνική λειτουργία του προϊόντος ή με τις εφαρμοστέες νομικές προδιαγραφές, καθόσον τα δεύτερα είναι αφενός μεν αναπόφευκτα, αφετέρου δε μόνιμα ή μακροχρόνια.

43 Πράγματι, η μόδα εξ ορισμού δεν παραμένει στάσιμη, αλλά εξελίσσεται, και δη ανάλογα με καινοτομίες που αφορούν τόσο οπτικές όσο και τεχνολογικές πτυχές. Επιπλέον, οι τάσεις της μόδας δεν μπορούν να θεωρηθούν αναπόφευκτες, υπό την έννοια ότι προκαθορίζουν κατ' ανάγκην τα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος και ότι ο δημιουργός δεν έχει την ελευθερία να καινοτομήσει προκειμένου να μην τις ακολουθήσει.

44 Εξάλλου, τέτοιες τάσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν ως παράγων περιορισμού της ελευθερίας του δημιουργού, καθόσον αυτή ακριβώς η ελευθερία είναι που του παρέχει τη δυνατότητα να ανακαλύψει νέα σχήματα, νέες τάσεις, ή ακόμη να καινοτομήσει στο πλαίσιο μιας υφιστάμενης τάσης.

45 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι τάσεις της μόδας δεν περιορίζουν τον βαθμό ελευθερίας του δημιουργού, κατά τρόπον ώστε ελάσσονος σημασίας διαφορές μεταξύ ενός ή περισσοτέρων προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων και του επίμαχου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος να αρκούν ώστε το επίμαχο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα να προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση από εκείνη που δημιουργούν τα προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα.

46 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει επίσης να καθοριστεί εάν τα στοιχεία ενός σχεδίου ή υποδείγματος τα οποία προκύπτουν από τις τάσεις της μόδας είναι ικανά να επηρεάσουν την αντίληψη του ενημερωμένου χρήστη για τα στοιχεία αυτά, υπό την έννοια ότι, λόγω των γνώσεών του στον οικείο κλάδο, ο ενημερωμένος χρήστης έχει επίγνωση του ότι τα στοιχεία αυτά απαντούν εν γένει στα σχέδια ή υποδείγματα του κλάδου αυτού και, κατά συνέπεια, δίνει λιγότερη προσοχή σε αυτά.

47 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ως «ενημερωμένος χρήστης», η έννοια του οποίου δεν ορίζεται στον κανονισμό 6/2002, νοείται ο χρήστης που δεν επιδεικνύει μετρίου βαθμού προσοχή, αλλά ιδιαίτερη επιμέλεια, είτε λόγω της προσωπικής πείρας του είτε λόγω της ευρείας γνώσης που διαθέτει στον συγκεκριμένο κλάδο (απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Easy Sanitary Solutions και EUIPO κατά Group Nivelles, C-361/15 P και C-405/15 P, EU:C:2017:720, σκέψη 124 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

48 Περαιτέρω, ο προσδιορισμός «ενημερωμένος» σημαίνει ότι, χωρίς να είναι σχεδιαστής ή ειδικός τεχνικός, ο χρήστης γνωρίζει διάφορα σχέδια ή υποδείγματα που υπάρχουν στον οικείο κλάδο, διαθέτει ορισμένες γνώσεις ως προς τα στοιχεία που κατά κανόνα περιλαμβάνουν τα εν λόγω σχέδια ή υποδείγματα, και, λόγω του ενδιαφέροντός του για τα επίμαχα προϊόντα, επιδεικνύει σχετικά υψηλό βαθμό προσοχής όταν τα χρησιμοποιεί (απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Easy Sanitary Solutions και EUIPO κατά Group Nivelles, C-361/15 P και C-405/15 P, EU:C:2017:720, σκέψη 125 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

49 Εν προκειμένω, το γεγονός ότι οι διαφορές μεταξύ των επίμαχων σχεδίων ή υποδειγμάτων και των προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων βασίζονται στις τάσεις της μόδας δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να καταστήσει τον ενημερωμένο χρήστη λιγότερο προσεκτικό. Πράγματι, όπως προκύπτει από τις ανωτέρω σκέψεις, ο ενημερωμένος χρήστης διαθέτει, ακριβώς λόγω της εκτεταμένης γνώσης του οικείου κλάδου, σχετικά υψηλό βαθμό προσοχής.

50 Βεβαίως, το γεγονός ότι ορισμένα στοιχεία έχουν σχεδόν μόνιμη παρουσία στη σχετική αγορά, υπό την έννοια ότι προκύπτουν από τάσεις που υιοθετούνται μαζικά ή ότι πολλοί προμηθευτές προτείνουν πανομοιότυπα στοιχεία, δύναται να επηρεάσει την αισθητική αντίληψη ενός σχεδίου ή υποδείγματος ή ακόμη και την εμπορική επιτυχία του προϊόντος στο οποίο το σχέδιο ή υπόδειγμα είναι ενσωματωμένο.

51 Εντούτοις, η εκτίμηση αυτή δεν ασκεί επιρροή στο πλαίσιο της εξέτασης του ατομικού χαρακτήρα ενός σχεδίου ή υποδείγματος, η οποία συνίσταται στην εξακρίβωση του αν η συνολική εντύπωση που δημιουργεί το σχέδιο ή υπόδειγμα διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που δημιουργούν τα προηγουμένως γνωστοποιηθέντα σχέδια ή υποδείγματα, ανεξαρτήτως αισθητικών ή εμπορικών εκτιμήσεων.

52 Επομένως, τα χαρακτηριστικά ενός σχεδίου ή υποδείγματος τα οποία προκύπτουν από τάσεις της μόδας δεν μπορούν, αφ' εαυτών, να έχουν μικρότερη σημασία για τη συνολική εντύπωση την οποία δημιουργεί το σχέδιο ή υπόδειγμα στον ενημερωμένο χρήστη.

53 Κατά συνέπεια, προκειμένου να κριθεί εάν τα επίμαχα στη διαφορά της κύριας δίκης σχέδια ή υποδείγματα έχουν «ατομικό χαρακτήρα», κατά την έννοια του άρθρου 6 του κανονισμού 6/2002, απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εκτιμήσει αν οι διαφορές που υφίστανται μεταξύ αυτών των σχεδίων ή υποδειγμάτων και των προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων είναι αρκούντως σημαντικές ώστε να δημιουργήσουν στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση ή αν, αντιθέτως, αφορούν μόνο επουσιώδεις λεπτομέρειες.

54 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο δεύτερο και το τέταρτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 6 του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι, αφενός, το γεγονός ότι σχέδια ή υποδείγματα έχουν χαρακτηριστικά εμφάνισης τα οποία έχουν προκαθοριστεί από υπόδειγμα το οποίο προτείνεται στον δημιουργό των εν λόγω σχεδίων ή υποδειγμάτων βάσει του καταλόγου ενός προμηθευτή και ότι οι τροποποιήσεις που επιφέρει ο δημιουργός στα εν λόγω σχέδια ή υποδείγματα είναι απλώς περιστασιακές και αφορούν συστατικά στοιχεία τα οποία προτείνονται από τον προμηθευτή δεν μπορεί, αφ' εαυτού, να αποκλείσει την αναγνώριση του ατομικού χαρακτήρα τους, κατά την έννοια του άρθρου 6. Αφετέρου, οι τάσεις της μόδας δεν είναι ικανές να περιορίσουν τον βαθμό ελευθερίας του δημιουργού, κατά τρόπον ώστε ελάσσονος σημασίας διαφορές μεταξύ ενός ή περισσότερων προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων και του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος να αρκούν για να δημιουργήσει το εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα διαφορετική συνολική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη από εκείνη που δημιουργούν τα προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα και, επομένως, για να έχει ατομικό χαρακτήρα. Τα χαρακτηριστικά ενός σχεδίου ή υποδείγματος τα οποία προκύπτουν από τέτοιες τάσεις δεν μπορούν να έχουν μικρότερη σημασία για τη συνολική εντύπωση την οποία δημιουργεί το σχέδιο ή υπόδειγμα στον ενημερωμένο χρήστη.

Επί των δικαστικών εξόδων

55 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Ο κανονισμός (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, και ειδικότερα τα άρθρα του 4 έως 6, ερμηνευόμενα υπό το πρίσμα του άρθρου 14 του κανονισμού,

έχουν την έννοια ότι:

για να τύχει της προστασίας που παρέχεται σε κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, ο δικαιούχος ή ο δημιουργός του σχεδίου ή υποδείγματος δεν οφείλει να αποδείξει, πέραν της συνδρομής των προϋποθέσεων περί νεωτερισμού και ατομικού χαρακτήρα, ότι το σχέδιο ή υπόδειγμα είναι προϊόν ενός ελάχιστου βαθμού δημιουργικής δραστηριότητας.

2) Το άρθρο 6 του κανονισμού 6/2002

έχει την έννοια ότι:

αφενός, το γεγονός ότι σχέδια ή υποδείγματα έχουν χαρακτηριστικά εμφάνισης τα οποία έχουν προκαθοριστεί από υπόδειγμα το οποίο προτείνεται στον δημιουργό των εν λόγω σχεδίων ή υποδειγμάτων βάσει του καταλόγου ενός προμηθευτή και ότι οι τροποποιήσεις που επιφέρει ο δημιουργός στα εν λόγω σχέδια ή υποδείγματα είναι απλώς περιστασιακές και αφορούν συστατικά στοιχεία τα οποία προτείνονται από τον προμηθευτή δεν μπορεί, αφ' εαυτού, να αποκλείσει την αναγνώριση του ατομικού χαρακτήρα τους, κατά την έννοια του άρθρου 6. Αφετέρου, οι τάσεις της μόδας δεν είναι ικανές να περιορίσουν τον βαθμό ελευθερίας του δημιουργού, κατά τρόπον ώστε ελάσσονος σημασίας διαφορές μεταξύ ενός ή περισσότερων προγενέστερων σχεδίων ή υποδειγμάτων και του επίμαχου σχεδίου ή υποδείγματος να αρκούν για να δημιουργήσει το εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα διαφορετική συνολική εντύπωση στον ενημερωμένο χρήστη από εκείνη που δημιουργούν τα προγενέστερα σχέδια ή υποδείγματα και, επομένως, για να έχει ατομικό χαρακτήρα. Τα χαρακτηριστικά ενός σχεδίου ή υποδείγματος τα οποία προκύπτουν από τέτοιες τάσεις δεν μπορούν να έχουν μικρότερη σημασία για τη συνολική εντύπωση την οποία δημιουργεί το σχέδιο ή υπόδειγμα στον ενημερωμένο χρήστη.

(υπογραφές)